

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ שְׂיֹדְעִים בְּמַצָּה חֲמִישִׁית בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית - יר"א שְׁבַ"ת, אֲזַהְרֶתוֹ שֶׁלֹּא לְחַלֵּל אֶת בַּת הַמֶּלֶךְ בְּט"ל מְלֹאכּוֹת, שֶׁהֵן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר אַחַת, כִּנְגֹד אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר אַחַת. הַרְצוּעָה לְהִלְקוֹת, הִיא שִׁפְחָה רְעָה, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מְשׁוֹר וְחֲמוֹר, שְׂאֵמֶר יַעֲקֹב וְיֵהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר. עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע - עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר - שְׂאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, שֶׁלֹּא שׁוֹלְטֵת הַשִּׁפְחָה הַרְעָה עַל הָעוֹלָם. אוֹי לְמִי שֶׁמְשַׁלֵּיט אוֹתָהּ עַל הָעוֹלָם.

וּמִשּׁוּם זֶה אֶת שִׁבְתֵּי תִשְׁמְרוּ - זוֹ בַּת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלוּיִים כָּל שְׁמִירָתָן שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁנֹקְרָאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה. וְשִׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ - זוֹ בַּת יַחֲדָה, שֶׁהִיא שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמִי שֶׁמְחַלֵּל אוֹתָהּ, אֵינּוּ שְׁמוֹר עַל יְדֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׁנֹאמֵר בְּהַ מְחַלְלֵיהָ מוֹת יִימָת. מִי שֶׁמְכַנֵּס בְּרִשׁוֹת שְׁלָה שִׁפְחָה חֲלָלָה זִוְנָה, שְׂרִשׁוֹת שְׁלָה הוּא תַחֲנוּם שִׁבְתָּ כְּמוֹ שִׁתְּחוּם וּגְבוּל שֶׁל הַיָּם, שְׁנֹאמֵר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם. וּמִי הוּא? וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם, וְאֵין יָם אֲלֵא תוֹרָה.

מִי שֶׁעוֹבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ הַחֲזִיר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוּ וְבַהּוּ, וְלִכְן הַכְּתוּב סִמָּךְ לָהּ וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוּ וְבַהּוּ, שֶׁהוּא חוֹל לַיָּם. כְּמוֹ חֲלִיָּה שֶׁל שְׁלֻשָׁת לְכָלֵב - מִי שְׁמוּצִיא אוֹתוֹ מִשְׁלֻשָׁאוֹתָיו, גּוֹרֵם כְּמָה נְשִׁיכוֹת שֶׁל יְסוּרִים שְׁנוּשָׁף אוֹתוֹ, וּבְגַלְלוֹ אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי. וְזֶה סִמָּא"ל, שֶׁהוּא תְּפוּס בְּקוֹלָר מִצַּד שֶׁל אֵלוּ

דָּבַר אַחַר וְהַמְשַׁכְּלִים, אֵלּוּ דִידְעִי בְּפִקּוּדָא חֲמִישָׁא בְּמִלַּת בְּרֵאשִׁית, יר"א שְׁבַ"ת, אֲזַהְרָה דִּילִיָּה דְלֵא לְחַלְלָא בְּרֵתָא דְמְלֻכָא בְּט"ל מְלֹאכּוֹת, דְּאֵינוּן אַרְבָּעִים מְלֹאכּוֹת חֹסֵר חֵד, לְקַבֵּל אַרְבָּעִים מְלֻקִּיּוֹת חֹסֵר חֵד, רְצוּעָה לְאַלְקָאָה אִיהִי שִׁפְחָה בִּישָׂא, שְׁעֻטָּנֹז, כְּלוּלָה מְשׁוֹר וְחֲמוֹר, דְּאָמַר יַעֲקֹב וְיֵהִי לִי שׁוֹר וְחֲמוֹר (בראשית לב ו), עַל כָּל דָּבָר פֶּשַׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר (שמות כב ח), דְּאֵין מְלֻקִּין בְּשִׁבְתָּ, דְּלֵא שְׁלֻטָא שִׁפְחָה בִּישָׂא עַל עֲלָמָא, וּוִי לִיָּה לְמָאן דְּאִשְׁלִיט לָהּ עַל עֲלָמָא.

וּבְגִין דָּא אֶת שִׁבְתוֹתֵי תִשְׁמְרוּ (ויקרא כו ב), דָּא בַּת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה אַחַת לְשִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, בְּהַ תְּלִיין כָּל שְׁמִירָתָן דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹת, דְּאֶתְקְרִיאוּ שִׁבְתוֹת הַרְבֵּה, וְשְׁמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁבְתָּ (שמות לא טז), דָּא בַּת יַחֲדָה, דְּאִיהִי שְׁמִירָה לְיִשְׂרָאֵל בְּכָל שִׁבְתָּ וְשִׁבְתָּ, וּמָאן דְּמְחַלֵּל לָהּ לֹא אִיהוּ נְטִיר מְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאֶתְמַר בְּהַ (שם יד) מְחַלְלֵיהָ מוֹת יוּמָת, מָאן דְּאֶעֱיֵל בְּרִשׁוֹת דִּילָהּ שִׁפְחָה חֲלָלָה זִוְנָה, דְּרִשׁוֹת דִּילָהּ אִיהוּ תַחֲנוּם שִׁבְתָּ, כְּגוֹנָא דְתַחֲנוּם וּגְבוּל דִּימָא, דְּאֶתְמַר שְׁמֵתִי חוֹל גְּבוּל לַיָּם (ירמיהו ה כב), וּמָאֵי נִיְהוּ וְהִיא מְסַפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם (הושע ב כ), וְלִית יָם אֲלֵא אוֹרִייתָא.

מָאן דְּאֶעֱבֵר עָלֶיהָ כְּאֵלוּ חֲזֵר עֲלָמָא לְתַהוּ וְבַהּוּ, וּבְגִין דָּא קָרָא סְמִיךְ לִיָּה, וְהָאֶרֶץ הִיְתָה תַהוּ וְבַהּוּ (בראשית א ב), דְּאִיהוּ חוֹל לַיָּם, כְּחוֹלִיא דְשְׁלֻשָׁאָה לְכָלֵבָא, מָאן דְּאֶפִּיק לִיָּה מִשְׁלֻשָׁאִיהָ, גְּרִים כְּמָה נְשׁוּכִין דִּיסוּרִין דְּנִשְׁיף לִיָּה, וּבְגִינִיָּה אָמַר דּוֹד הַצִּילָה מִחֶרֶב נִפְשִׁי מִיַּד כָּלֵב יַחֲדָתִי (תהלים כב כא), וְדָא סִמָּא"ל דְּאִיהוּ תְּפִיס בְּקוֹלָר, מְסַטְרָא דְאֵלִין דְּקִשְׁרִין